

שְׁפִילָה לְהַמְרָה

יו מרחשון התשפ"ג
מפטירין וְאַשָׁה אַחַת
(מלכים-ב ד, א)

פְּרִשְׁת וַיֵּרָא

סיפור לשבת

"וְהוּא יֵשֵׁב פֶּתוּז הָאֵהָל" (ית, ו)

לראות אם יש עובר ושב ויכניסם לביתו (רש"י)

בפרשתנו התורה מאריכה ומבליטה את מידת החסד של אברהם אבינו בקבלת אורחים, והתורה הדגישה זאת כדי ללמדנו עיקר גדול במידת החסד. בספר "התורה המשמחת" מתאר באופן נפלא בנו בכורו של ר' שלמה זלמן אורבך זכר צדיק לברכה כיצד היה אביו משתתף בצער הזולת. "אבא חניך אותנו לכך שמי שאינו 'חש' את השני לא רק שאין לו דרגות במידת החסד אלא אין לו צורת אדם כלל!" היטיב להגדיר זאת ר' אריה לוי זכר צדיק לברכה כאשר רגלה של אשתו כאבה והלכו לרופא באמרו: "רגלה של אשתי כואבת לנו".... כיצד לחוש את כאב הזולת נוכל ללמוד ממעשה נפלא שאירע עם ר' חיים אורבך: באחד מלילי טבת, כשכל אנשי הבית כבר שוקעים בתרדמה עמוקה, ישב רבי חיים אורבך לבדו ולמד. לפתע נשמעה נקישת בחלונו. "מי זה? שאל. "אני סנדלר", נשמעה התשובה, "ולפני שעות אחדות ילדה אשתי בן למזל טוב, אבל בביתנו קר ואין עצים להסיק את התנור". מיד יצא ר' חיים מביתו והלך עם הסנדלר לביתו של העשיר מבני העיר והתחיל דופק בחזקה על דלתו. העשיר נבהל וכששאל: "מיהו הדופק כל כך? נענה: "זוה הרב!" מיד נפתחה הדלת. הרב נשאר עומד בחוץ וסירב להיכנס למרות הפצרותיו של העשיר. מפני הנימוס נאלץ העשיר לצאת אף הוא החוצה, למרות שהיה לבוש בחלוק הבית שלו, וכך לשמוע את דברי הרב. הקור היה גדול ושוב התחנן העשיר בפני הרב: "היכנסו נא אל תוך הבית! אתם עלולים לקפוא למוות!" ועדיין הרב מסרב. "רצוני שתרגיש מעט ממה שמרגישים הסנדלר ואשתו והתינוק שזה עתה נולד להם", הסביר. לא היה צריך הרב להאריך בדיבורים ובו במקום הבטיח העשיר לספק למשפחת הסנדלר עצים וזרדים למשך כל החורף. אברהם אבינו מסמל את מידת החסד. אברהם אעפ"י שיכל להתחמק מאורחים שהרי יום שלישי למילתו היה, אעפ"י כ' נרתע מלעסוק בעצמו במצווה. מסופר על רבי ישראל מסלנט זכר צדיק לברכה, שבערב יום הכיפורים הציבור ציפה לבואו והוא טרם הגיע לבית הכנסת. כשראו שהשעה עוברת התפללו "כל נדרי" בלעדיו ושוב המתינו לו לתפילת ערבית ור' ישראל איננו. החליטו לחפשו בביתו בעיירה ולא מצאוהו וכמעט לקראת סיום התפילה מופיע ר' ישראל מעוטף בטלית ועומד להתפלל ביחידות. בסוף מסתבר שרבי ישראל היה שמרטף לילד בן שנתיים שנותר מהשינה בבכי גדול ואמו עזבה אותו שישן כדי לשמוע את כל נדרי לחצי שעה ורחמיו של ר' ישראל לא נתנו לו ללכת לבית הכנסת ואירח חברה לתינוק שיחך אתו האכיל אותו וחיתל אותו עד שאמו חזרה מבית הכנסת, ראו עד היכן מגיע מדת החסד אצל הצדיקים מבלי לדרוש מאף אחד שיחליף אותו במשימה. פעם אחת התאונן איש אחד לפני הרב הקדוש ר' מנחם מנדל מרימינוב ז"ל, כי למרות חפצו לקיים מצות הכנסת אורחים לא יוכל לעשות כן, כי אשתו עינה צרה באורחים, ואם יכניס אורחים לביתו יביא מהומה ומריבה לבית, ויושבת שלום ביתו. אמר לו הרב: הנה רבותינו אמרו "גדולה הכנסת אורחים יותר מקבלת פני השכינה", ויש להבין: וכי לא די היה להגדיל מעלת מצוה זו עד כדי קבלת השכינה ולומר: "גדולה הכנסת אורחים כמו קבלת פני השכינה"? אלא שחכמים זכרונם לברכה אמרו: "איש ואשה ששלום ביניהם שכינה שרויה ביניהם, (סוטה יז, א), ובכן: אם חכמים זכרונם לברכה היו משווים הכנסת אורחים לקבלת השכינה לא היה שום אדם מקיים מצות הכנסת אורחים, מאחר שאשה עינה צרה באורחים, ואם יכניס אורחים תעורר האישה מדנים בתוך ביתו ותסתלק השכינה מביניהם, ויצא שכרו בהפסדו, על כן אמרו חכמים זכרונם לברכה, שהכנסת אורחים גדולה יותר מקבלת פני השכינה, שלא יבטל האדם מצוה זו, אפילו אם בסיבתה תסלק האישה את השכינה על ידי מריבה.

{ סיפורי חסידים }

אשא עיני

כוחה הגדול של הראיה והשפעתה על חיי האדם

פרק ב' | מודיע בְּדַרְנו אֵין הַצְלָחָה בַּתּוֹרָה -
וְהַתּוֹרָה לֹא נִשְׁמֶרֶת בְּלִבּוֹ שֶׁל הָאָדָם

וְזֶה הַסֵּפֶה לִירִידַת הַדּוֹרוֹת הַגְּדוֹלָה שְׁאֵנו רואים בְּדַרְנו, כְּמוֹ שֶׁהָיָה מְעֻשָׂה כְּאֲשֶׁר בַּחֲדָשׁ אֱלוֹל תַּשְׁס"ז, נִכְנַס אֶחָד מֵהַרְאֵי יְשִׁיבוֹת וּמְרַבֵּי תוֹרָה הַחֲשׂוּבִים אֶל הַגְּאוֹן הַקְּדוֹשׁ רַבִּי שְׁמוּאֵל הַלֵּוִי וואַזְנֵר זצ"ל וּבְקֶשׁ מִמֶּנּוּ בְּרַכָּה שִׁינְקָה לְהַרְבִּיץ תּוֹרָה בְּיִשְׂרָאֵל, וְהַשִּׁיב לוֹ הֵרֵב וואַזְנֵר זצ"ל: הִנֵּה תּוֹרָה בְּרַבּוּי וּבְפִמּוֹת כְּפִי שֵׁשׁ בְּדַרְנו עוֹד לֹא הָיָה כְּזֶה בְּכָלל יִשְׂרָאֵל, אֵלֶם בְּאִיכוֹת, לְצַעֲרֵנו הִיא רְוּיָה מְאֹד. וְאֲמַרְתִּי כְּמֵה סְבוּת לְזֶה, וְאַחַת מֵהֶן - וְהִיא הַעֲקָר - מִפְּנֵי חֲסָרוֹן שְׁמִירַת עֵינַיִם, שְׁלֹא נִקְרָאִים בְּשְׁמִירַת הַעֵינַיִם כְּרֹאִי. אֲנִי זֹכֵר לְפָנַי שְׁשִׁים שָׁנָה שְׁאָמַר לִי הַגְּאוֹן בְּעַל הַ"דַּעַת סוֹפֵר", רַב הַעִיר פְּרֶשְׁבּוּרְג, כְּאֲשֶׁר הוּא הָיָה כְּכֹר גְּבִיל שְׂמוּנִים, שְׁכָאֲשֶׁר הוּא צָרִיף לְצֵאת לְרַחֲבּוֹ, רוֹטְטוֹת דְּרִי וְרִגְלֵיו מִפְּחַד שְׁלֹא יִפְּשֵׁל חַס וְשְׁלוֹם בְּשְׁמִירַת הַעֵינַיִם. וְאֵת זֶה הוּא אָמַר אָז, וְהִיּוֹם - שֶׁרַחֲמֵנָּה לִי צִלָּן הַמַּצֵּב הַרְבֵּה יוֹתֵר גְּרוּעַ, וּבְפֶגֶשׁ בְּשַׁדָּה הַתְּעוּפָה וְכַדּוּמָה - פִּי צִדָּה וְכֹלָה הַתּוֹרָה לְהִיּוֹת שְׁמוּרָה אֶצֶל הָאָדָם? ! הֵאֵם פְּלֵא הוּא שְׁלֹא צוֹמְחִים גְּדוֹלֵי יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ בְּדוֹרוֹת הַקְּדוּמִים? ! סִיּוֹם הֵרֵב וואַזְנֵר אֵת דְּבָרָיו (על פי עדות בנו הגאון הרב אליהו וואזנר שליט"א, הובא בספר קדושת עיניים פרק ט"ו).

מודיע יכול הרב לברר את סוגיית 'תקפו כהן'

ספר אחד מתלמידיו של הגאון רבי חיים ברים זצ"ל, שְׁכָאֲשֶׁר בְּקֵר אָבִיו בְּאַרְצֵי הַקְּדוֹשׁ, הוּא רַצָּה שְׁהַרְבֵּי לֶךְ לְבַקְרוֹ, כִּי חָשַׁב שֶׁתִּהְיֶה מִקֵּץ תּוֹעֵלַת גְּדוֹלָה לְיִשְׁבִּיחַ הַקְּדוֹשָׁה, אֲבָל כְּאֲשֶׁר שָׁמַע הֵרֵב שְׁאֵבִיו מִתְאַכְסֵן בְּ"מְלוֹן פְּלֵאזְיָה" שְׁבִרְחוּב יְפוֹ, עֵנָה וְאָמַר לוֹ שְׁאֵינוֹ יְכוּל לְבַקֵּר אֶת אָבִיו מִפְּנֵי שְׁאֵינוֹ דוֹרֵךְ בְּרַחֲבּוֹ יְפוֹ. "אֵתָּה מְכִיר אֵת גְּאוֹן פְּלוּנֵי?" שְׁאַלְנִי הֵרֵב, "יַעַד לֶךְ שְׁכַחוּ הַגְּדוֹל נוֹבַע מִקֵּץ שְׁהוּא לֹא עָבַר מְעוֹלִים בְּרַחֲבּוֹ יְפוֹ, וְלָכֵן קָל לוֹ לְבַרֵר אֵת סוּגִיַּת 'תְּקַפּוּ כַּהֵן', כִּי לֹא הָיָה מְעוֹלִים בְּרַחֲבּוֹ זֶה" (שְׁנוֹת חַיִּים ח"ב עמ' 454).

ספר הגאון רבי יעקב גרינובך זצ"ל, שְׁכָאֲשֶׁר הֵלֵךְ עִם הַגְּאוֹן רַבִּי בְּרוּךְ בְּעַר לִיבּוּבִיץ זצ"ל, וְהוּא הִגִּיעַ לְרַחֲבּוֹ אֲשֶׁר הִיָּתָה בּוֹ כְּנִסְיָה נִזְרָרִית, שָׁם אֵת יָדוֹ עַל עֵינָיו וְאָמַר: "זֶה מְקַרֵּעַ לְתַקְנַת רַבּוֹתֵינוּ הַרְאֵשׁוּנִים, הַרְבִּיבֵן וְהַרְשִׁיבֵן" (מִשְׁנַת רַבִּי יַעֲקֹב ח"א בְּהַקְדָּמָה).

ר"ת	יציאה	כניסה	ירושלים
17:58	17:19	16:07	ירושלים
17:55	17:20	16:23	תל אביב
17:55	17:19	16:14	חיפה
17:59	17:21	16:25	באר שבע

הבן איש חי

שאלה: ב' חתיכות בגד א' של צמר רחלים וא' של צמר עזים שתפרן עז"ז ונעשה בהם שיעור טלית ובכל אחת מהן לבדה לא יש שיעור טלית אך חתיכת של צמר רחלים היא גדולה יותר מחתיכת בגד של צמר עזים ונמצא רוב הטלית מחתיכת בגד צמר רחלים שהוא חייב בציצית מן התורה והמעוט מצמר עזים שהוא מדרבנן וחקרנו בזה אם עשה ציציות לזה הטלית ולבשו אי חשיב זה קיים מצוה מן התורה כיון שהרוב הוא מצמר רחלים או"ד כיון דבזה החתיכה שהיא צמר רחלים ליכא שיעור שלם והשיעור נשלם בחתיכה דרבנן לא חשיב קיים זה מצוה מן התורה יורינו המורה לצדקה ושכמ"ה.

תשובה: איתא בגמרא דמצינא דף נ"ג ונתי מעשר דאית ליה ונצורפינהו ומשי דאורייתא ודרבנן לא מצטרפי ע"ש הרי להדיא קאמר הש"ס דבר שהוא חייב מן התורה עם דבר שהוא פטור מן התורה ורק חיוב מדרבנן אינו מצטרף להיות משניהם שיעור שלם אי ליכא שיעור שלם בכל אחד מהם וא"כ השתא בנידון השאלה אשר שאלתם הא בלא"ה יש לפקפק דאין לעשות טלית כזה מאחר דחציו הוא חייב מן התורה וחציו פטור ורק חייב מדרבנן ואין בכל חלק שיעור שלם אלא ע"י צירוף שניהם יחד דיש לומר דאין מצטרפין ואין ללבוש טלית כזה לצאת בו י"ח מצות ציצית מיהו ודאי היכא דהטלית עשוי חוטי

השתי כולם מדבר שהוא חייב מן התורה והערב מדבר שהוא פטור מן התורה ורק חיוב מדרבנן או להפך אין לפקפק בטלית זה מדין הגמרא הנו' מאחר דחוטי השתי כולם הם ממין אחד והנה הם שיעור שלם ומין הב' של הערב מעמידו דוקא ולא דמי לנדון השאלה ועוד יש לחלק ג"כ בזה ואין צורך להאריך בזה. והיה זה שלום ואל שדי ה' צבאות יעזור לי. כ"ד הקטן יחזקאל כחלי נר"ו.

שאלה: מי שנודמן לו ב' טליתות א' של משי וא' של צמר גפן ושניהם הדורים ונאים באופן שאין לאחד יתרון על השני בהידור כי לכל אחד יש לו מין הידור בפ"ע במלאכתו באופן שאין אדם יוכל לומר זה הדור יותר מזה כי יש בזה מה שאין בזה אם יש איוה צד קדימה למשי על צמר גפן מטעם דמצונו דמשבח ליה קרא אצל ישראל דכתיב ואכסך משי יורינו ושכמ"ה.

תשובה: תשובה הנה ודאי יש למשי חשיבות על צמר גפן ולהכי משבח קרא טובות השי"ת לישראל באומרו ואכסך משי וכל זה מצד העצם אבל אה"נ מודמן שבגד צמר גפן יהיה מעולה יותר מבגד משי מצד הידור המלאכה שלו ויהיה נמכר יותר מן בגד המשי מחמת הידור מלאכתו והנה זה הטלית שאתם שואלים עליו כבר נזכר בשאלה שהוא מהודר במלאכתו באופן שאין יתרון לטלית המשי עליו מצד ההידור וא"כ נמצא שישם הם מצד ההידור וא"כ לא שייך הכא טעם מה שאמר הכתוב ואכסך משי.

גם עוד נראה שגם מצד הדין יש עדיפות לטלית צמר גפן על של משי למ"ד דבעינן בשאר מינים שיהיו הציציות ממין הטלית אך בזה יש להרחיב הדיבור והעת נחוץ. והיה זה שלום ואל שדי ה' צבאות יעזור לי. כ"ד הקטן יחזקאל כחלי נר"ו.

{ שו"ת תורה לשמה }

ספר הרדים

פרק טא

הדרך ליחיד לקיים כל התרי"ג מצוות

וְאִם תֹּאמְרוּ הֲרֵי כְּמֵה מְצוֹת תְּלוּיּוֹת פְּפֻהֲנִים וּבְמִקְדָּשׁ וּבְמִלָּךְ, אִיךָ כָּל יַחֲיד יְכוּל לְקַיֵּם תְּרִי"ג, יֵשׁ לוֹמֵר דִּישָׁרְאֵל כְּלָם נֶפֶשׁ אַחַת דְּקֵיִיב (שמות א, ה) 'שְׂבָעִים נֶפֶשׁ', גַּם הֵם גּוֹף אֶחָד, כְּמוֹ שֶׁפֶרֶשׁ רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי (זוהר ח"ב רע"מ וארא כה, ב) עַל פְּסוּק (יחזקאל לד, לא) 'אָדָם אֶתֶם', וְהוּא מֵה שֶׁנֶּאֱמַר (שמואל ב ז, כג) 'גּוֹי אֶחָד בְּאָרְצוֹ, וְלִכְךָ כְּתִיב (ויקרא כו, לו) 'וְכִשְׁלוֹ אִישׁ בְּאָחִיו' וּפְרָשׁוֹ ז"ל (סנהדרין כז, ב) אִישׁ בְּעֵזֶן אָחִיו.

וְכַלֵּן מְצוּיִן בְּמְצוֹת הוֹכַח תּוֹכִיחַ אֶפְלוֹ תִלְמִיד לְרַב (ב"מ לא, א), אִם כֵּן בְּמֵה שֶׁמְזַרְזֵין אֵלּוֹ אֵת אֵלּוֹ בְּמְצוֹת שֶׁהֵם יְכוּלִין לְקַיֵּם אִף עַל פִּי שְׂאִין הַמּוֹכִיחַ יְכוּל לְקַיֵּם בְּתוֹכְהֶם חֲשִׁיב כְּאֵלּוֹ קִיְמָן, עַד שֶׁאֶמְרוּ (אבות פ"ה מ"ח) כָּל הַמְזַכֵּה אֶת הָרַבִּים זְכוֹת הָרַבִּים תְּלוּי בּוֹ.

וְזֶהוּ שֶׁאֶמְרוּ (ברכות יז, א) הֲנִי נָשִׂי בְּמֵאֵי זְכָן, וּמִתְרַץ לְפִי שֶׁהֵן מְזַכּוֹת אֶת בְּעֻלְיָהּ וְאֶת בְּגִיָּתָהּ לְעֶסֶק בְּתוֹרָה, כְּלוֹמֵר כִּיֵּן דְּמְצוֹת תִּלְמוּד תּוֹרָה אֵינָן יְכוּלוֹת לְקַיֵּם וְהַשְׁלָמוֹת אֵינּוּ אֶלָּא בְּקִיּוּם תְּרִי"ג הֲרֵי חֶסֶד לָהֶם זֵאת, וּמִתְרַץ שְׂגָם זֵאת מְקַיְמוֹת.

ספר חסידים

סימן י"ט [המשך]

המדריך את חבירו מדרך טובה לדרך רעה כמו מסית ומדיח. הרואה בנו בתרבות רעה ואינו מוחה בידו ובנו ברשותו ואלו היה מוחה בידו היה פורש נמצא מחטיאו ובכלל עון זה כל שיש בידו למחות באחרים בין רבים בין יחידים ולא מיחה אלא הניח בידו לשלונו והאומר אחטא ואשוב אחטא ואשוב אחטא ו"ה מכפר ויש דברים העושה אותם א"א לעשות תשובה גמורה לפי שהן בין אדם לחבירו ואין חבירו שואל ממנו למחול לו אי שיחזור לו אם גזל לו ואלו הן: המקלל את הרבים ולא קלל אדם ידוע שילך אליו ויפייסנו וישאל ממנו כפרה והחולק עם גנב לפי שאינו יודע של מי הגניבה כי גונב מכל אדם ומביא לו והוא לוקח לפיכך אינו יודע למי להחזיר ועוד מחזיק ידי הגנב ומחטיאו והמוצא אבדה ואינו מכריז עליה שיחזירנה לבעלים ולאחר זמן כשיעשה תשובה אינו יודע למי יחזיר והאוכל שוד עניים ויתומים ואלמנות אלו בני אדם אומללים ואינן יודעים ומפורסמים וגולים יודע עד היכן הגיע הטייה וכמה הפסד יש בדבר כדי שיחזור ועוד שהוא מחזיק יד העוול ומחטיא אותו ויש מהן דברים רעים למאד והעושה אותם אין חזקתם לשוט לפי שהן דברים קלים בעיני רוב בני אדם וכמדומה להם שאינן עון והוא חטא ועון פלילי. והן הן הרגיל בסעודה שאינה מספקת לבעליה שזהו חטא גדול וזה האוכל חושב בלבו מה חטאתי כלום אכלתי אלא ברשותו ומשתמש בעבדו של עני בגון הלוה לעני על קרדומו וזה המלוה בוקע עצים שלא ברשות העני ויאמר מה חטאתי אם בקעתי בו הלא אינו חסר והמסתכל בעריות מעלה על לבבו מה פשעי מה חטאתי בזה. אם נסתכלתי בקרובתי וכי בעלתיה הוא אינו יודע ומבין שהוא עון גדול גורם לגופן של עריות. שנאמר (במדבר טו ט) ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זונים ובספר בן סירה הוא אומר העלם עיניך מאשת חן עוצם עיניו מראות ברע סוגר עיניו מלהסתכל בנשים שוק באשה ערוה קול באשה ערוה כמו שאמרו חכמים כל המסתכל באצבע קטנה של אשה כאלו מסתכל בבית התורף. ועוד אמרו אפילו בבגדי צבע של אשה השטוחים ככותל כשמכיר לבעליהן אסור להסתכל והמתכבד בקלון חבירו אומר בלבו שאינו חוטא אחרי שאינו מביישו ולא הגיע אל הבושת כיצד הוא עושה עוון מעשיו מול חכמתו וחכמתו מול מעשיו כדי שיראה מכללו שהוא מכובד וחבירו בזוי והחושד בכשרים דומה כש אינו חוטא והיה לו ללמוד ממש רבינו שספר לשון הרע והחשד בכשרים שאמר והם לא יאמינו לי מיד לכה בצרעת ויש מהם ה' דברים העושה אותם ימשך אחריהם וקשה לפרוש מהם לפיכך צריך אדם לזוהר מהם ולהתרחק שלא ידבק בהם והם רעות עד מאד. ואלו הם לשון הרע ורכילות בעל חימה בעל מחשבה רעה. והמתחבר לרשע מפני שלמד ממעשיו ונרשמים בלבו ורועה כסילים ירוע:

חידושים לפרשה

יִקַּח נָא קֶעֶט מִיִּם וְיַחְצוּ רִגְלֵיכֶם וְהִשְׁעֲנוּ תַּחַת הָעֵץ (יה, ד)

(תשע"ה) ג"ל בס"ד דרך רמז, לאדם שהיה רחוק מהמצוות ומהתורה, ובא לשאול במה עליו להתחזק מעתה, שיש לומר לו שיקבע עתים לתורה, כמו שמוכר במדרש (איכה רבתי פתיחה ב): רבי הונא ורבי ירמיה קאשם רבי חייא בר אבא אמרי: פתיב (ירמיה טז, יא): "ואתי עזבו ואת תורתך לא שמרו" – הלואי אותי עזבו ותורתך שמרו, מתוך שיהיו מתעסקין בה, המאור שפה היה מחזירן למוטב. רב הונא אמר: למד תורה אף על פי שלא לשמה, שמתוך שלא לשמה בא לשמה. עד כאן. ולכן גם יצר הרע אינו מניח לאדם לקבוע עתים לתורה, ומעסיק אותו

בכל עיסוקים שבועלם, ובלבד שלא ילך לשיעורי תורה, ולא ילמד תורה בביתו. כי ידוע מה שאמרו חז"ל (קידושין ל, ב): הקב"ה אמר להם לישראל: בני, בראתי יצר הרע, ובראתי לו תורה תקבלין. ואם אתם עוסקים בתורה, אין אתם נמקרים בידו. ואם אין אתם עוסקין בתורה, אתם נמקרים בידו. עכ"ל. וזהו שרמזו כאן: "יקח נא מעט מעט מים" – "נא מעט מים" – ס"ת אותיות חטא, וכן "נא מעט מים" – ס"ת אותיות טמא, הרי "חטא" ו"טמא", דהיינו שמדבר לאדם שנטמא בחטאיו, ורוצה עתה להטהר. ואומר לו: "יקח נא מעט מים" – דהיינו הקדש מעט מעיתותיך לתורה שנמשלה למים (דלוגמה תנחומא בראשית א, כבא קמא יז, א, תענית ז, א), דכתיב (ישעיה נה, א) "הוי כל צמא לכו למים". ועל ידי זה שתקבע עתים לתורה, "ורחצו רגליכם" – דהיינו ש"ירחץ" עצמו מ"הרגלו" הקודמים, ויתחיל לשמור כל תרי"ג מצוות, שכן "ורחצו רגליכם" בגי' בדיוק תרי"ג! "והשענו תחת העץ" – דהיינו שלבסוף יתחברו לגמרי לתורה הקדושה שנקראת עץ חיים (דכתיב (משלי ג, יח) "עץ חיים הוא למחזיקים בה"). ולכן תמצא כאן רמז שהוא פלא, כי בראשי התיבות נרמז "תורה", ובסופי התיבות נרמז "מצות". כיצד? "רגליכם והשענו תחת העץ" – ר"ת אותיות תורה. ובאותם המילים "רגליכם והשענו תחת העץ" ס"ת אותיות מצות. והוא פלא.

וְהָאֱלֹהִים נֹסֶה אֶת אַבְרָהָם (כב, א)

כל הנסיונות שנתנסה אבינו אברהם עמדו לו ועזרו לו להתעלות במדרגה רמה, עד שהקב"ה קראו אוהבי. וכן ביוסף הצדיק, הנסיון שנודמן לו עם אשת פוטיפר ועמד בו, הוא שהעלה אותו לגדולה ולמלכות אח"כ, וכדאיתא במדרש הנעלם פרשת וירא, א"ר יהודא למה זכה יוסף לאותה המעלה והמלכות, בשביל שכבש יצרו, והניין כל הכובש יצרו מלכותא דשמיא אחיל עליי"ש. ומוזה עלינו להתבונן ג"כ בדורנו, שכשארם עומד בנסיון הוא מתעלה במדרגתו מאד. והחלוק בין דורות הראשונים לשלנו, הוא, שדורות הראשונים שהיו זכאין מאד היו הקב"ה בעצמו מנסה אותם, משא"כ כהיום הוא מנסנו ע"י האומות, וכדאיתא בילקוט שופטים על הפסוק, ואלה הגוים אשר הניח ה' לנסות בם את ישראל, וז"ל, בוא וראה, מה בין דורות הראשונים לאחרונים, שהראשונים היו מתנסים ביד הקב"ה, והאלקים נסה את אברהם, וכן דוד המדבר, למען אנסנו הילך בתורתך, ולמען ענותך ולמען נסותך, אבל האחרונים נתנסו ביד האומות, שנאמר ואלה הגוים, אשר הניח ה' לנסות, לידע מי עושה רצונו באמת עכ"ל. ומה שנודמן ליוסף, שהי' מהראשונים, הנסיון ע"י אשת פוטיפר, יתיישב במה שנאמר במדרש, שהוא נענש בזה מדה במדה, על שאמר על אחיו שחשודים בעריות.

{ חפץ חיים על התורה }

נצור לשונך מרע

הלכות רכילות | כלל ג סעיף ב

אם ראוהו דבר על שמעון בפני לוי, וקלף לוי וספר הדברים לשמעון, אסור לשמעון לומר אחר קף לראובן: איך דברת עלי בפני לוי? פי על ידי זה (ג) גם הוא עובר על אסור רכילות ממת לוי, ואפילו אם לא נקרי לו בפירוש את שם לוי, ויאמר לו סתם: ששמעתי שדברת עלי קף וקף, אם על ידי זה (ד) ממילא יבין ראוהו, מי היה המגלה לו, אסור. ובצעונותינו הרבים, הרבה אנשים נקשלין בזה.

(ג) גם הוא עובר. כי גם הוא כרוכל שטוען דברים מזה לזה, ובראי ינקוט ליה ראובן על לוי עבור זה. ואין לומר כיון דקעבר לוי על אסור רכילות יהא מותר להרגיל עליו, אכ ראוהו הראשון דעבר על אסור לשון הרע במה שספר הדברים על שמעון בפני לוי ואסור לשון הרע גרע מרכילות לפירוש הרמבם, ואפילו הכי אסרה התורה ללוי לילך ולספר הדברים לשמעון, והכי נמי דכוותיה. והטעם הוא פשוט, דמשום דבור בעלמא לא נפיק ישראל מעמתך, וכמו שכתב הסמג במצות עשה של כבוד אב.

(ד) ממילא יבין ראובן וכו'. כמו שכתבנו לעיל בחלק זה בכלל א' סעיף ט', דאסור גמור הוא אפילו אם אינו מוכיר לו שם האיש שדבר עליו רק מספר לו את הענין וממילא יבין את שמו. ואין לומר דהכא כיון דלא נתכוין בעקר לגלות את שם לוי יהא מותר, זה אינו, דבכל גוני אסור וכמו שכתבנו בחלק זה לעיל בכלל א' סעיף ג' עיש כיון דסוף הדבר שעי דבורו מעלה שנהא בלבו עליו. (באר מים חיים)

הצטרפו אלינו ותמכו בהגדלת הצדקה והחסד למשפחות

עמותת "בצדקה תפוננו" שמה לה למטרה לספק ולדאוג לצרכיהם של משפחות מעוטי יכולת פלכלית ע"י מתן סיוע פלפלי רחב היקף. העמותה פועלת ללא מטרת רווח כלל!

- חלוקת סלי מזון שבועיים
- מתן מוענה לחוסרים ביתיים בסיסיים
- חלוקת סלי לידה ליוולדת ולתענוק
- ועוד פעילויות ותמיכה בחגים ומועדים

דרכי התקשרות לקבלת והפצת העלון: alon@gamah.org - אימייל לכל מטרה
אתר הגמ"ח - WWW.GAMAH.ORG
054-4785404 | 054-6091685

לתרומות: בנק לאומי (10) | סניף 858 | מס' חשבון 06555085 | מס' עמותה 580643104
קוד מוסד להרשאה בחשבון הבנק 21965
ניתן לתרום גם דרך "גדרים פלוס" ובאשראי בטלפון ובאתר

חיוזק אמונה וביטחון

חיוזק במצות: שמירת שבת, טהרת מטפחה וכו'

[המשך משבוע שעבר]

כתוב כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא שנאמר: "ועמך כולם צדיקים לעולם ירשו ארץ, נצר מטעיי מעשי ידי להתפאר". זה משנה בסנהדרין פרק 11 אבל ההמשך של המשנה זה אתה לא יודע. לא, חס ושלום לא, לא, לא יודע, לא זוכר. אז כתוב שמה ככה: "ואלה שאין להם חלק לעולם הבא", האומר אין תורה מן השמים, האומר אין תחיית המתים מן התורה, והאפיקורס ויש האומר ואף ההוגה את השם באותיותיו. בכל אופן ממשיכה המשנה ואומרת שאלה שאין להם חלק, והם מגויים מהרמב"ם 24, 24 שאין להם חלק בעולם הבא, ונכרתים ונידונים לנצח נצחים, המינים והאפיקורסים וזה, וזה, כך הוא מונה אותם הרמב"ם, וכל התשובה תעיין שם במקור. אם כן, לא לכל ישראל יש חלק בעולם הבא כמובן הזה, יותר אסביר לך, כל ישראל יש חלק, איזה חלק? שאלת. לכל יהודי יש חלק בגן עדן וחלק בגהנום. אם זכה חלקו בגן עדן לא זכה חלקו בגהנום. מה קורה אם זכה בגן עדן? מה אם החלק שלו של גיהנום? זה לוקחים הרשעים. ואם אדם זכה בחלקו בגיהנום זו לא זכות, אבל אם הוא קיבל את חלקו בגיהנום, מה עם חלקו בגן עדן? את חלקו בגן עדן לוקחים הצדיקים. מי מהצדיקים ייקח? כתוב: "הוכח תוכיח את עמיתך ולא תישא עליו חטא" עכשיו אני מוכיח אתכם, שמעתם מה הוכחתי אתכם עד עכשיו. כן, לא תעשו אתם יודעים מה יקרה? אני אגיד לכם מה יקרה, אם אתם לא חוזרים בתשובה לפחות על מה שדיברנו, אם תיפטר מהעולם ללא תשובה הפסדתם את חלקכם בגן עדן על אותן מצוות, נכון. מי יזכה? אני. *שאלה מהקהל לא ברורה...* אתה חכם, אתה רואה? אני רוצה שתזכו בחלק שלכם בשביל זה אני בא. תזכו זה מגיע לכם זה לא שלי החלק שלכם לא שלי אתם לא רוצים? ברוכים התיי, אני לוקח. למה? אני שהטרחתי את עצמי לכאן, אתם מבינים, אבל יותר גרוע, מה יהיה אם הגהנום שלי? אתם יתקחו זה לא צחוק ולא בדיחה זה הוזהר הקדוש. "הוכח תוכיח את עמיתך ולא תישא עליו חטא" אומר הוזהר הקדוש, כשאתה מוכיח שלא יהיה על מנת שתישא עליו את החטא שלך, את הגהנום שלך אל תפיל עליו. אלא תוכיח מתוך "ואהבת לרעך כמוך", וגם הוא יזכה לחיי העולם הבא. שאלה מהקהל: איך? יותר לא תבוא להרצאות? אתה מסוג האנשים שאומר ככה, אתה

יודע מה אומר? אתה יודע מה, אני לא רוצה לשמוע אני לא רוצה לדעת. מה פירוש? אדם הולך, אמרו אל תלך בדרך הזו, מה אומר? לא, אני כן הולך. תלך יותר ארוך יותר בטוח, לא אני אלך קצר ככה יותר נח לי. אבל יש שם בורות אתה תיפול, אומר לא חשוב אני אעצום עיניים אני לא אראה. ככה אתה אומר ואתה חושב שאתה לא תיפול? חס ושלום ואתה חושב שאתה לא תיפול? יגידו לך מה קרה נפלת? אתה תגיד טוב לא ראיתי. הקב"ה לא זורק אבנים מי שפגע פגע. כל אחד מקבל מה שמגיע לו, "שאיך נוקפין אצבע למטה אם לא מכריזים עליו מלמעלה", אפילו קוץ שנכנס בידו של אדם, עונש הוא. אז אל תחשבו שהעולם הפקר, צריך לקום ובעזרת השם יתברך ממש, לעשות הסבה מחודשת, להתחיל מאלף בשמחה.

מה ח'ברה, עם ישראל עומדים להיגאל כל יום, מה יקרה אם יבוא המשיח? אח"כ אין תשובה, זכור בראך בימי בחורותך. שלא יבואו אח"כ ימי הרעה אשר תאמר אין לי בהם חפץ, אלו ימי משיח, שאין כבר בחירה ואין שכר ועונש. בכל ערב שאנחנו עושים אנשים תורמים ואנחנו מתגלגלים על הגלגלים של המכונית ממקום למקום מלבישים את ישראל מצוות. תעריכו את המצווה הזאת מי יודע אם היא יצאה מאמא אחת שעמלה וחסכה מהפת של בנה על מנת להלביש את ישראל. הגאון מוילנא שנפטר החזיק שתי ציציות וככה, ואמר: אוי עולם שאני עוזב אותך שבשכר, במעט פרוטות, שהוצאתי בעולם הזה אני עתיד לראות פני שכינה שנאמר: וראיתם אותו וזכרתם. וראיתם אותם לא נאמר, וראיתם אותו - את השכינה, בשעה שאדם נפטר וזכה לראות פני שכינה בזכות ציציות. ולעולם הבא זוכה האדם ל- 2800 עבדים בזכות הציציות. שעשרה איש משבעים לשון יחזיקו בכסף איש יהודי, שבעים לשון עשרה איש זה 700 ארבע כנפות זה 2800 והיא שקולה כנגד כל המצוות כולן. ציצית = צדיק, יוד, צדיק, יוד, תו, 600, חמישה קשרים שמונה חוטים שלוש עשרה, 613 תריג כנגד כל המצוות כולן, ישתבח שמו לעד. מי שיש לו תפילין בזרעו תפילין בראשו ציצית בבגדו מזווה כפתחו מובטח לו שלא במהרה יחטא. אנשים לא פוחדים מהקב"ה, אני לא מבין דבר אחד, הרי אתם יודעים שאנחנו תלויים בקב"ה רק בנשמה, אומר ישעיה הנביא: "חידלו לכם מן האדם, אשר נשמה באפו כי במה נחשב הוא?" מה זה אדם שהנשמה באפו? רבתי אנחנו אוכלים בבוקר ארוחת בוקר וזה מספיק עד הצהריים, ומהצהריים עד הערב, למה אנחנו לא נושמים נשימה אחת על הסובוח עד הצהריים? למה צריך לנשום כל רגע,

ככה צייק צאק, צייק צ'אק, צריך כל הזמן לנשום, בשביל מה? למה להתעייף? אלא להראות לנו שאנו תלויים בנשימה אחת. אם יסגרו לנו את האף כדי נשימה אחת מת האדם. האדם תלוי בנשימה אחת. כל הנשמה תהלה יה הללויה על כל נשימה ונשימה שאתה נושם אתה חייב להודות לקב"ה ואנחנו עושים לאנשים חשבון יותר מדי, יותר מדי אנחנו עושים חשבון לאנשים. אומר ישעיה: "במה נחשב הוא?" שאתה עושה לו חשבון ולא לאביך אשר בשמים. אנשים יוצאים לרחוב הם פוחדים 'מה יגידו להם...'

מי לא יודע פה שצריך להיות דתי? אתם נלחמים במלחמות ישראל על מה? כי אתם יהודים ורודפים אתכם. ועל מה? האדם לא יודע. יהדות הוא לא עושה, הוא צועק אני יהודי! אבל הוא לא עושה כלום. שבת - אתם יודעים מה ערכה של השבת? אנשים מחללים שבת, ולא יודעים מה זה שבת. הקב"ה שנתן את השבת לעם ישראל אמר למשה: משה, מתנה יש לי בבית גנזי ושבת שמה, רצוני לתנה לישראל, לך והודיעם אתם יודעים מה זו מתנה שיש לקב"ה בבית הגנוים שלו? אתם יודעים מה זה בית הגנוים של הקב"ה? אישה בבית יש לה בית גנוים, בית סתרים איפה שהיא שמה את כל הטבעות התכשיטים, זה בית גנוים שלה. אדם עשיר יש לו כספת שם הוא שם את כל חפציו הערך שיש לו, מדינה יש לה אוצרות בשוויץ יש מנהרות תת קרקעיות מלאות לבנים של זהב הון עולמי, אף אחד לא זכה לראות אפילו. [המשך בשבוע הבא...]

מתוך הרצאותיו של כבוד הרב
אמנון יצחק שליט"א
בשנת 1990 (לערך)
לשמיעת שיעורים והרצאות
חינוך
(גם מטלפון כשר)
02-3724787

להצלחה בעסקים
בן ציון בן חנה
לעילוי נשמת
אליס בת פרלח

לזיווג הגון מהרה
אבנר מואיז בן משה
שלומי בן רינה
אבנר מואיז בן משה

לעילוי נשמת
איבון ספינוי בת פרידה,
חיים בן ברכה
שולה בת חנה

לעילוי נשמת
שרה בת רבקה
דוד בן רבקה
חנה בת רומיה ע"ה

ניתן להשיג 'קובץ מלוטט בבעיות השעה בעניני כשרות' בטלפון 0549543484 כולל דיסק מתנה מצורף או בחינם במייל refaelyhu@gmail.com

לעילוי נשמת
ציון בן יהודה
אבנר בן יהודה

להצלחה למוסדות
'לדעת חכמה ומוסר'

לרפואה שלמה מהרה
מינה בת סימה
יוחאי בן סילביה
שרון

לרפואה שלמה
מהרה
תמר בת שלמה